440Clàssica&Jazz | Oriol Pérez Treviño | Actualitzat el 12/11/2018 a les 14:21

Més Janá?ek, si us plau

Crònica de 'Kàtia Kabànova' al Gran Teatre del Liceu | S'hi faran representacions fins els proper 22 de novembre

Patricia Racette com a Kàtia Kabànova | Antoni Bofill (Gran Teatre del Liceu)

Leó? Janá?ek (1854-1928): Kàtia Kabànova (1921). Orquestra Simfònica i Cor del Gran Teatre del Liceu. Direcció musical: Josep Pons. Direcció d'escena: David Alden. Aleksander Teliga (Saviol Prokófievitx); Nikolai Schukoff (Borís Grigórievitx); Rosie Aldridge (Marfa); Francisco Vas (Tíkhon Ivànitx); Patricia Racette (Kàtia Kabànova); Antonio Lozano (Vània); Michael Selinger (Varvara); Josep Ramon-Olivé (Kuligin); Mireia Pintó (Glaixa); Marisa Martins (Fekluixa).

Producció de l'English National Opera (ENO). Gran Teatre del Liceu, dijous 8 de novembre de 2018

Hi havia expectació davant del segon títol de la temporada liceística d'enguany amb una producció, provinent de l'ENO, de la Kàtia Kabànova (1921) de **Leó? Janá?ek**, una obra exasperant i angoixant que, en base a un llibret del propi compositor i Vincenc Cervika, inspirat en La tempesta d'Aleksandr Ostrovski (1823-1886) ens porta fins a l'arquetip de la dona que lluita i s'enfronta contra les convencions socials i la hipocresia que l'envolta.

La recerca d'una solució parcial a través una relació amorosa extramatrimonial serà la que, a la fi, portarà a la protagonista al suïcidi. Estem al davant d'una tragèdia en tota regla on, abans de res, cal comptar amb una bona elecció per al rol protagonista. Aquesta elecció ha caigut en mans de la nord-americana **Patricia Racette**, que ja havia intervingut al Liceu fa unes temporades com a Madama Butterfly, de **Giacomo Puccini**. Sense disposar d'un esplèndid instrument i amb una

línia de cant que, al nostre entendre, està lluny de les grans creacions vocals del personatge (pensem, essencialment, en la soprano sueca **Elisabeth Söderström** i la també nordamericana **Nancy Gustafson**), cal dir que **Racette** és una autèntica bèstia teatral que encarna a la perfecció un personatge curull de complexitat psicològica i dramatisme. Guardarem a la memòria el seu monòleg final, així com el salt al buit que va fer en el moment de representar el suïcidi.

No van anar gens malament les coses per a la resta de personatges. La malèfica Marfa (**Rosie Aldridge**) va resultar d'allò més creïble. Per la seva banda, **Nikolai Schukoff** va fer una aportació carregada de pathos i sentiment com a Boris. De La resta del repartiment ens agradarà destacar les professionalíssimes i eficients intervencions dels nostres cantants **Francisco Vas**, **Josep-Ramon Olivé**, **Mireia Pintó** i **Marisa Martins**.

Arribem , però, a la qüestió essencial. El sotasignant enten que l'espectador, a la fi d'una *Kàtia Kabànova*, ha de sortir del teatre amb els pèls de punta, esgarrifat i corprès per la tragèdia mostrada a l'escenari. Perquè ens entenguem: sense ganes de menjar ni panellets ni prendre copes de cava com les que, gentilment, oferia el teatre a la fi de la funció. Sense desmerèixer el bon i eficient treball de **Josep Pons** al capdavant de l'orquestra titular del teatre, no és menys cert que aquesta no va acabar d'arrodonir i contribuir a la tensió i cohesió de la tragèdia. No entrarem a debatre si *Kàtia* pot ser inserida dins de la categoria de l'anomenat expressionisme musical perquè, possiblement, ens faríem mal. Però es tracta clarament d'una obra on el text i la prosa són determinants en l'assoliment de la unitat dramàtico-musical que, de fet, és la porta a la ja citada exasperació.

A excepció del preludi del primer acte, on certament semblava que s'iniciava una representació elèctrica i carregada de màgia, el cert és que la tensió va anar caient. Possiblement aquí va raure la impossibilitat d'assolir un millor resultat. Ens quedem, així, en la correcció. Una correcció que, tanmateix, va ser superada per la direcció escènica de David Alden i una escenografia que, en efecte, ens portava tints i ressabis provinents de l'expressionisme.

Més enllà de tot això, però, estem al davant d'una veritable obra mestra que, una vegada més, posiciona a Janá?ek com un dels grans monstres de l'òpera del segle XX. Algun colega s'ha queixat que, malauradament, els títols d'aquest compositor cauen en comptagotes al teatre de la Rambla. Més escassament cau, per exemple, la seva música simfònica, cambrística i, fins i tot, coral i vocal. Janá?ek, indubtablement, és un dels grans compositors a conèixer i valorar molt més intensament. S'ho val.